

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Δ΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Περιήγηση στην Ελλάδα και την παραδοσιακή της κουζίνα»

Συγγραφή: ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ

Εφαρμογή: ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Περιήγηση στην Ελλάδα και την παραδοσιακή της κουζίνα

Εφαρμογή σεναρίου

Αλεξάνδρα Γεωργιάδου

Δημιουργία σεναρίου

Νίκος Αμανατίδης

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Δ' Δημοτικού

Σχολική μονάδα

20^ο Δημοτικό Σχολείο Καλαμαριάς

Χρονολογία

Από 29-4-2015 έως 19-5- 2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Δ' Δημοτικού, τεύχος γ', ενότητα 16: «Ταξίδια στην Ελλάδα» (σσ. 73-91)

Διαθεματικό

Ναι

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 7 διδακτικά δίωρα.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής

Εκτός σχολείου: οικία μαθητών

II. Εικονικός χώρος

Ιστοσελίδα σχολείου

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Το προτεινόμενο διδακτικό σενάριο επιχειρεί να ενισχύσει γνώσεις σε θέματα γεωγραφικά, περιβαλλοντικά και ιστορικά όπως την ιστοριο-γεωγραφία της Ελλάδας, μελετώντας τις ομορφιές της χώρας μας, ηπειρωτικές και νησιώτικες, καθώς και τις κατά τόπους παραδόσεις και ιστορικές πηγές. Επιπλέον, να καλλιεργήσει τη δεξιότητα της έρευνας, αναζήτησης, επιλογής και γνωριμίας με τις παραδοσιακές νοστιμιές του κάθε τόπου που μελετούν οι μαθητές. Με την τεχνική της έρευνας και αναζήτησης πληροφοριών, μέσω της καθοδήγησης και του συντονισμού του δασκάλου, το παρόν σενάριο επιχειρεί να παρουσιάσει μια διδακτική προσέγγιση απόκτησης γεωγραφικών γνώσεων, ορθής χρήσης της γλώσσας και των εξεταζόμενων γλωσσικών σχημάτων σε γραπτή και προφορική μορφή, καθώς και ανάπτυξης σύγχρονων δεξιοτήτων όπως κριτικής έρευνας και αξιολόγησης των πηγών και των κειμένων που μελετούνται. Επίσης, επιχειρεί να ενισχύσει την ικανότητα της επιχειρηματολογίας, της επικοινωνίας και εποικοδομητικής συνεργασίας των μαθητών σε ομάδες.

Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να έχουν βασική εξοικείωση με τη χρήση υπολογιστή, τα βασικά μέρη του, τη χρήση επεξεργαστών κειμένου και διαδικτυακών πλοηγών. Επιπλέον, οι μαθητές θα πρέπει να αποκτήσουν μια διαφορετική αντίληψη για την αξιοποίηση των πηγών και των κειμένων που συναντούν στο διαδίκτυο, δηλαδή τις δεξιότητες της αξιολόγησης, της κριτικής επιλογής και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων από τις διαδικτυακές αναζητήσεις και τις ηλεκτρονικές πηγές αναφορικά με το προς εργασία και μελέτη θέμα (κριτικός γραμματισμός).

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

Νίκος Αμανατίδης, Περιήγηση στην Ελλάδα και την παραδοσιακή της κουζίνα, Νεοελληνική Γλώσσα, Δ΄ Δημοτικού, 2014

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το σενάριο αποσκοπεί στο να ωθήσει τους μαθητές σε μια περιπέτεια ανακάλυψης της χώρας μας και των χιλιάδων όμορφων και γραφικών περιοχών της. Παράλληλα όμως αποσκοπεί και στην προώθηση και υιοθέτηση από τους μαθητές μιας συγκεκριμένης στάσης και συμπεριφοράς σχετικά με τις παραδοσιακές λιχουδιές του κάθε τόπου τονίζοντας την υγιεινή διατροφή. Έτσι, η πρόταση σεναρίου αποσκοπεί στην ανάπτυξη των γνώσεων για την πατρίδα μας αλλά και τον σεβασμό στην παράδοση του κάθε τόπου και της γνωστής σε όλο τον κόσμο ελληνικής κουζίνας. Επιπλέον, θα γίνει προσπάθεια να ενισχυθούν οι δεξιότητες της κριτικής αντίληψης και αξιολόγησης των πηγών πληροφόρησης και να αναπτυχθούν οι δεξιότητες αξιοποίησης του διαδικτύου, των ταξιδιωτικών εντύπων και η ανάγνωση χαρτών. Επίσης, επιδιώκεται η ανάπτυξη του αφηγηματικού και γραπτού λόγου, η καλλιέργεια της δημιουργικής γραφής στην παρουσίαση και αποτύπωση παραδοσιακών συνταγών από τους τόπους που θα μελετηθούν καθώς και η ικανότητα οργάνωσης και παρουσίασης των επιλεγμένων πληροφοριών. Όσον αφορά τις ΤΠΕ, το σενάριο αποσκοπεί στη δημιουργία ενός σκεπτόμενου και κριτικού ερευνητή διαδικτυακών πληροφοριών για την ολοκλήρωση μιας εργασίας. Ο γραμματικός στόχος της ενότητας είναι ο αναφορικός λόγος, τα

επίθετα και τα παραθετικά των επιθέτων, η κλίση των ουσιαστικών, οι παρομοιώσεις και τα αντίθετα.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το παρόν σενάριο ασχολείται με τις διαδικτυακές πηγές, τους ταξιδιωτικούς χάρτες, τις συνταγές μαγειρικής και τα περιγραφικά κείμενα και άρθρα που έχουν ως θεματολογία τις ταξιδιωτικές εντυπώσεις και περιηγήσεις στην Ελλάδα. Σκοπός του σεναρίου είναι η καλλιέργεια και ενίσχυση δεξιοτήτων, όπως της διερεύνησης, της ανακάλυψης, της επιλογής, της επεξεργασίας αλλά και της δημιουργίας και παρουσίασης γνώσεων και πληροφοριών πάνω στην ελληνική παραδοσιακή κουζίνα και τους ελληνικούς τόπους. Επιπλέον, επιδίωξη του σεναρίου είναι η εποικοδομητική ενασχόληση, κατανόηση και λειτουργική χρήση των γλωσσικών στοιχείων που περιλαμβάνουν ρήματα, επιρρήματα, επίθετα και ουσιαστικά. Για την επίτευξη των στόχων του σεναρίου ακολουθείται ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης (Κουτσογιάννης 2012), σύμφωνα με τον οποίο λαμβάνονται υπόψη πέντε παράμετροι στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας: α) οι γνώσεις για τον κόσμο, οι αξίες και οι στάσεις· β) οι γραμματισμοί· γ) οι γνώσεις για τη γλώσσα· δ) οι διδακτικές πρακτικές, καθώς και ε) ο ρυθμιστικός λόγος και η ταυτότητα των μαθητών. Δίνεται, επίσης, ιδιαίτερη βαρύτητα στον κριτικό γραμματισμό. Οι μαθητές εδώ μπορούν μέσω της επιχειρηματολογίας να συγκρίνουν, να αξιολογήσουν, να επιλέξουν και να παρουσιάσουν τις απόψεις τους πάνω στη συγκεκριμένη θεματολογία. Διάλογος, επιχειρηματολογία, διερεύνηση και κριτική αποτελούν τις μορφές της διδασκαλίας που δομούν τη γνώση, καλλιεργούν τις δεξιότητες και υιοθετούνται ως στρατηγικές στο σενάριο (Chapman 2006).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να αναγνωρίσουν, να κατανοήσουν και να υιοθετήσουν τη σωστή διατροφή στη ζωή τους·
- να αποκτήσουν περιβαλλοντική συνείδηση και να ανακαλύψουν την όμορφη χώρα μας·
- να γνωρίσουν και να εκτιμήσουν την παράδοση του κάθε τόπου που θα μελετήσουν·
- να γνωρίσουν συγκεκριμένες μορφές ασχολίας, όπως είναι η μαγειρική·
- να ενισχύσουν τις γνώσεις τους μέσω της διαθεματικότητας του σεναρίου στους τομείς της Γεωγραφίας και της Ιστορίας.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να καλλιεργήσουν τον προφορικό και τον γραπτό τους λόγο, διευρύνοντας το λεξιλόγιό τους·
- να αντιληφθούν τη νοηματοδότηση των κειμένων και να σταθούν κριτικά στα μηνύματα που αναδύουν τα κείμενα και τα άρθρα, διαδικτυακά και μη·
- να εξοικειωθούν με το περιγραφικό και το κατευθυντικό κείμενο και να αναπτύξουν και να παρουσιάσουν αντίστοιχες δικές τους δημιουργίες·
- να μνηθούν σε πρακτικές όπως η επιχειρηματολογία και ο διάλογος·
- να ασκηθούν σε νέες δραστηριότητες, όπως η ανάγνωση και κατανόηση συνταγών μαγειρικής·
- να αφηγούνται ιστορίες ορμώμενοι από πολυμεσικές πηγές και παρουσιάσεις·
- να αναλύουν και να συνθέτουν πληροφορίες·

να γράφουν συνταγές και τουριστικές οδηγίες. να γνωρίσουν και να αντιληφθούν στα κείμενα τη χρησιμότητα και χρηστικότητα των εξής γλωσσικών στοιχείων: παρομοίωση, επίθετα, βαθμοί των επιθέτων, εθνικά ουσιαστικά, αντίθετες λέξεις, παραθετικά επιθέτων.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να εξοικειωθούν με τη διερεύνηση και την αναζήτηση στο εσωτερικό ιστότοπου, ιστολογίου, ηλεκτρονικού αποθετηρίου·
- να εξοικειωθούν με τη διαδικασία αναζήτησης, της αξιολόγησης και της επιλογής συγκεκριμένων πληροφοριών από κείμενα και πηγές στο διαδίκτυο·
- να εξοικειωθούν με την κριτική επιλογή και αξιοποίηση πληροφοριών από το διαδίκτυο·
- να εξοικειωθούν με τη διερεύνηση σε ηλεκτρονικό και συμβατικό λεξικό-εγκυκλοπαίδεια, όπως η [Βικιπαίδεια](#), καθώς και την επιλογή και αξιοποίηση πληροφοριών από αυτά·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση κειμενογράφου, καθώς και με τη δημιουργία ψηφιακών αρχείων στο περιβάλλον αυτό·
- να χρησιμοποιήσουν τον ορθογραφικό έλεγχο σε αρχεία Word·
- να εξοικειωθούν με τους ψηφιακούς χάρτες·
- να εξοικειωθούν με την αντιγραφή/διαγραφή/επικόλληση κειμένου και εικόνας καθώς και την επισήμανση κειμένου·
- να εξοικειωθούν με την εκτύπωση κειμένου και εικόνας·
- να γνωρίσουν την εξαγωγή αρχείου από αρχείο επεξεργασίας·
- να μνηθούν σε πρακτικές όπως η διερεύνηση, η ανακάλυψη, η επιλογή και η αξιοποίηση·
- να αναπτύξουν κριτικές ικανότητες, όπως ο έλεγχος της αξιοπιστίας της πηγής και ο έλεγχος κύρους της πηγής·

- να αναπτύξουν δεξιότητες διερευνητικού γραμματισμού·
- να καλλιεργήσουν ομαδοσυνεργατικές δεξιότητες.

Διδακτικές πρακτικές

Στο σενάριο επιδιώκεται η χρήση διαφορετικών πρακτικών διδασκαλίας και μάθησης όπως:

- Η συνεργασία και η εποικοδομητική επικοινωνία με επιχειρήματα και διάλογο στις ομαδικές εργασίες, καθώς και η ανταλλαγή απόψεων των μαθητών με την καθοδήγηση και τον συντονισμό του δασκάλου.
- Η αποτελεσματική συνεργασία της κάθε ομάδας των μαθητών στην προσπάθειά της να ολοκληρώσει την εργασία της και να προβάλει με τον καλύτερο τρόπο τις πληροφορίες, γνώσεις αλλά και στάσεις που απέκτησε.
- Η απόκτηση ταξιδιωτικής και διατροφικής κουλτούρας μέσω συζητήσεων, εργασιών και μελέτης άρθρων, πληροφοριών και κειμένων.
- Η καλλιέργεια του αφηγηματικού και περιγραφικού λόγου με την κατανόηση και χρήση γλωσσικών στοιχείων που μελετούμε στην ενότητα.
- Η καλλιέργεια και ανάπτυξη νέων μορφών δραστηριοτήτων όπως μαγειρικής και συνταγών.
- Η καλλιέργεια και ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων όπως δημιουργίας ενός διαφορετικού χάρτη με τις παραδοσιακές νοστιμιές του κάθε τόπου.
- Ο σεβασμός για το περιβάλλον, η εκτίμηση της παράδοσης και η καλλιέργεια στάσεων και γνώσεων στο θέμα της ελληνικής διατροφής και Γεωγραφίας.

Η κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα-εργασία (2 έως 4 διδακτικές ώρες ανάλογα το εύρος και τη δραστηριότητα) χρονικά κατανέμεται ως εξής: Οι μαθητές προετοιμάζονται γύρω από το θέμα μέσα από τον διάλογο και τη διερεύνηση και επιλογή των αντίστοιχων, κατάλληλων και έγκυρων πληροφοριών.

1. Ανίχνευση και καταγραφή των γνώσεων των μαθητών στο αντικείμενο-θέμα προς μελέτη (15' – 30').

2. Οργάνωση των ομάδων και ανάθεση των ρόλων των μαθητών στην κάθε ομάδα, ορισμός του θέματος (20' – 40').
3. Εργασία σε ομάδες (20' – 40').
4. Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων (15' – 30').
5. Αξιολόγηση από τα παιδιά πρώτα και ύστερα από τον δάσκαλο (20' – 40').

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία για τη δημιουργία του παρόντος σεναρίου αποτελεί η ενότητα 16 «[Ταξίδια στην Ελλάδα](#)» (Γλώσσα Δ' Δημοτικού, τεύχος γ', σσ. 73-91). Μέσα από τα πολύ ενδιαφέροντα αφηγηματικά και περιγραφικά κείμενα που παρατίθενται, μπορούμε να θέσουμε τους προοργανωτές για τη δημιουργία ενός εποικοδομητικού σχεδίου μάθησης που συμπληρώνει το βιβλίο της Γλώσσας με στόχο τη γλωσσική και γνωστική καλλιέργεια αλλά και την ενίσχυση δεξιοτήτων και γραμματισμών, όπως της κριτικής, της έρευνας, και της συνεργασίας.

Αρχικά, συζητούμε με τους μαθητές για τα στοιχεία και τις πληροφορίες που μπορεί να μας δώσει ένα λογοτεχνικό κείμενο, καθώς και τα είδη κειμένων αλλά και διαδικτυακών πηγών που θα μελετήσουμε. Στη συνέχεια, αναπτύσσουμε μια συζήτηση-διάλογο με επιχειρήματα για την εγκυρότητα και αξιοπιστία κάποιων διαδικτυακών κειμένων ή ακόμα και άρθρων σε εφημερίδα ή και περιοδικό, διαδικτυακό ή μη. Εδώ θα μπορούσαμε να προβάλουμε και κάποιες ιστοσελίδες, όπως η διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια [Βικιπαίδεια](#) και κάποιο ιστολόγιο με παρεμφερή θεματολογία, και να συζητήσουμε πάνω στο ύφος και την εγκυρότητα της κάθε πηγής. Η συγκεκριμένη συζήτηση αποσκοπεί στο να εισαγάγει τους μαθητές στον προβληματισμό σχετικά με το τι υπάρχει αναρτημένο στο διαδίκτυο και με τη βοήθεια του δασκάλου να μπορέσουν να σταθούν κριτικά στα άρθρα που θα μελετήσουν. Για

να το πετύχουμε αυτό, ο/η εκπαιδευτικός πρότιστα θα ενημερωθεί σχετικά με τον ψηφιακό κόσμο της πληροφόρησης. Παρακάτω παρατίθενται ορισμένες ενδιαφέρουσες πηγές στο θέμα αυτό:

- [Αξιολόγηση Ελληνικών News Sites](#)
- [Υπηρεσίες Πληροφόρησης σε Ψηφιακό Περιβάλλον](#)

Επιπλέον, θα μπορούσε να γίνει μια σύγκριση ψηφιακών πηγών, όπως δύο διαφορετικών ειδησεογραφικών ιστότοπων αλλά και ιστολογίων για τα ταξίδια και τη διατροφή. Ενδεικτικοί ιστότοποι:

Ταξίδια

- [Βικιπαίδεια](#)
- <http://www.touristorama.com/>
- <http://www.web-greece.gr/>
- <http://completegreece.gr/>
- <http://www.e-travelbook.gr/>

Παραδοσιακή Διατροφή

- http://faghta-giagias.blogspot.com/2012/03/blog-post_13.html
- [Βικιπαίδεια](#)
- http://laikiparadosi.blogspot.gr/2013/05/blog-post_21.html
- [Ελληνική διατροφή](#)

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το παρόν σενάριο διδασκαλίας ακολουθεί τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.), καθώς προωθεί τους διδακτικούς στόχους που περιλαμβάνονται στα εγχειρίδια της Γλώσσας, όμως το σενάριο επιδιώκει παράλληλα να ενισχύσει και να καλλιεργήσει γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες, όπως αυτές του κριτικού γραμματισμού, της υγιεινής διατροφής, καθώς και της εποικοδομητικής χρήσης των νέων τεχνολογιών. Μέσα από κατάλληλα διαμορφωμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, επιδιώκεται και η κατανόηση των γραμματικών και συντακτικών φαινομένων, καθώς και η καλλιέργεια

ιστορικών και γεωγραφικών γνώσεων αλλά και του σεβασμού στο περιβάλλον και την παράδοση.

Συγκεκριμένα, συνδέεται με το διδακτικό εγχειρίδιο *Γλώσσα Δ' Δημοτικού*, ενότητα 16 «[Ταξίδια στην Ελλάδα](#)». Η ενότητα χωρίζεται στις εξής 4 υποενότητες που φέρουν η κάθε μια τον τίτλο του κειμένου που τις εισάγει:

1. Το παραδεισένιο Πήλιο
2. Η Ρόδος
3. Ταξιδιωτικές εντυπώσεις
4. Άνοιξα του Αιγαίου τη θύρα

Η ενότητα αναφέρεται στα ταξίδια στη χώρα μας.

Κείμενα

Από το σχολικό βιβλίο *Γλώσσα Δ' Δημοτικού*

«[Το παραδεισένιο Πήλιο](#)» (σσ. 74-75), Κώστας Ουράνης, «Ταξίδια στην Ελλάδα», Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα, 1955 (διασκευή)

«[Η Ρόδος](#)» (σσ. 78-79), ενότητα: «Ταξίδια στην Ελλάδα»

Εκπαιδευτικά λογισμικά – εφαρμογές

[Google Maps](#)

<http://ts.sch.gr/software>

Βίντεο

1.Κος-Ηλίας Μαμαλάκης Μπουκιά & Συγχώριο στην Κω, 24:40

<https://www.youtube.com/watch?v=m-XoEWpZLFQ>

2.ΟΔΟΝΤΩΤΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ ταξίδι των αισθήσεων,2:31 λ., από Κυριαζής Νίκος

<https://www.youtube.com/watch?v=F32WBDXnW54>

Άρθρα από ιστοσελίδες και ιστότοπους

«[Η διατροφή των Ελλήνων](#)», άρθρο της Α. Πολυμέρου-Καμηλάκη στο

<http://www.tovima.gr/>

«Ο «Δεκάλογος» της υγιεινής διατροφής», άρθρο της Αθηνάς Λινού στο <http://health.in.gr/>

«Συνταγές Ελληνικής παραδοσιακής κουζίνας» από τον ιστότοπο <http://www.icookgreek.com/>

«Η Παραδοσιακή Ελληνική Διατροφή είναι μοναδική στο είδος της!» από τον ιστότοπο <http://www.sigmalive.com/>

Ιστοσελίδες με συνταγές

<http://www.i-syntages.gr/>

<http://cooktime.gr/>

<http://www.magirema.com/>

«Παραδοσιακές συνταγές της Κατίνας» από το ιστολόγιο της Κατίνας

<http://www.sintagespareas.gr/>

Παραδοσιακές τοπικές συνταγές

[Δίκτυο Κρητικής Γαστρονομίας](#)

[Κρητικές Συνταγές](#)

[Παραδοσιακές συνταγές της Λέσβου](#)

[Παραδοσιακές συνταγές της Λήμνου](#)

[Χιώτικες Παραδοσιακές Συνταγές](#)

[Νησιώτικη Παραδοσιακή Κουζίνα](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η & 2η διδακτική ώρα

Αρχικά πραγματοποιήθηκε στην ολομέλεια της τάξης ένας εποικοδομητικός διάλογος σχετικά με το θέμα της εφαρμογής μας. Τέθηκαν στους μαθητές τα παρακάτω ερωτήματα:

- Σας αρέσουν τα ταξίδια και γιατί;
- Με τι μέσα συνήθως ταξιδεύετε;

- Αγοράζετε παραδοσιακά προϊόντα και αναμνηστικά απ' τους τόπους που επισκέπτεστε;
  - Σας αρέσει να δοκιμάζετε παραδοσιακές συνταγές στα ταξίδια σας;
  - Συνδέεται η παραδοσιακή κουζίνα ενός τόπου και πώς με τον τόπο αυτό;
  - Γνωρίζετε τις γευστικές λιχουδιές των τόπων καταγωγής σας κι αν ναι πόσο συχνά τις γεύεστε;
- Οι μαθητές συνοπτικά διατύπωσαν τα εξής:
- Αγαπούν τα ταξίδια, γιατί γνωρίζουν καλύτερα έναν τόπο και πιο συγκεκριμένα την ιστορία του, τις φυσικές ομορφιές του, τις παραδόσεις του κ.τ.λ.
  - Συνήθως ταξιδεύουν με το οικογενειακό αυτοκίνητο ή με τουριστικό λεωφορείο.
  - Αγοράζουν συνήθως από καταστήματα τουριστικών ειδών μπλουζάκια, μαγνητάκια, καρτποστάλ, κ.τ.λ.
  - Δοκιμάζουν συχνά παραδοσιακές συνταγές αν και προτιμούν περισσότερο τα φάστφουντ.
  - Κάθε τόπος ανάλογα με τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του και τα προϊόντα που παράγει χαρακτηρίζεται από την τοπική κουζίνα του.
  - Γνωρίζουν αρκετά φαγητά των τόπων καταγωγής τους, γιατί συχνά τα μαγειρεύουν κυρίως οι γιαγιάδες τους.

Στη συνέχεια μεταφερθήκαμε στην αίθουσα Πληροφορικής για να αναζητήσουμε στο <http://el.wiktionary.org/> την ερμηνεία και την οικογένεια λέξεων του ουσιαστικού *περιήγηση*. Συνεχίσαμε τη συζήτησή μας με αφορμή τη σημασία του ρήματος *περιηγούμαι* και τη συνδέσαμε εκ νέου με τον τίτλο της εφαρμογής μας. Οι μαθητές διαπίστωσαν πως η περιήγηση σε έναν τόπο συνδέεται και με την παραδοσιακή του κουζίνα.

Αναφερθήκαμε επίσης σε τηλεοπτικές εκπομπές μαγειρικής που συνδυάζουν την περιήγηση με παραδοσιακές συνταγές. Επιλέξαμε και παρακολουθήσαμε με μεγάλη ευχαρίστηση βίντεο από την εκπομπή «Μπουκιά & Συγχώριο» του Η. Μαμαλάκη στην Κω, στη διάρκεια της οποίας παρουσιάστηκε η παραδοσιακή τοπική συνταγή «Λαχανοपाστίσιο», οπότε μας δόθηκε η ευκαιρία να μιλήσουμε συνοπτικά για την υγιεινή διατροφή και τους τρόπους με τους οποίους συνδέεται με τα παραγόμενα προϊόντα ενός τόπου.

Τέλος, μοιράστηκε στα παιδιά [το 1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ](#) για να γράψουν παραδοσιακές συνταγές από τους τόπους καταγωγής των γονιών ή των παππούδων τους.

Παρακολουθώντας την εκπομπή του Η. Μαμαλάκη.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΣΥΝΤΑΓΕΣ

Πορτσς (Ποντιακό φαγητό)

Υλικά:

- 800 γραμμ. χοιρινό κρέας κομμένο σε κύβους
- 3 μέτριες πατάτες
- 2 μέτρια καρότα
- 1 μικρό λάχανο φιλοκομμένο
- ½ ματσάκι μαιντανό
- 1 μεγάλο κρεμμύδι
- 2 φλιτζάνια χυμό ντομάτας
- 1 φλιτζάνι ελαιόλαδο
- 2 ποτήρια νερό
- 1 καυτερή πιπεριά
- Αλάτι
- Μαύρο πιπέρι

Εκτέλεση:

Τρίβουμε το κρεμμύδι και το τσιγαρίζουμε στο ελαιόλαδο, προσθέτουμε μαζί τη καυτερή πιπεριά σε κομματάκια και κατόπιν το κρέας. Αφού τα σοτάρουμε για 10 λεπτά ρίχνουμε το χυμό ντομάτας και το αφήνουμε να βράσει για 1 ώρα. Φιλοκόβουμε τα λαχανικά σε μικρά κομμάτια και τα προσθέτουμε και αυτά στο κρέας, μετά το μαιντανό, αλάτι, πιπέρι για να βράσουν μέχρι να μαλακώσουν οι πατάτες.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Χταποδοκεφτέδες από την Κάλυμνο

Υλικά:

- 1 κιλό χταποδι
- 3 κρεμμύδια ξερά
- 2 σελίδες σκόρδο φιλοκομμένες
- 100 γρ. κρυμιά
- 5 φέτες ψωμί μουλιασμένες
- 2-3 αυγά
- 100 ml ελαιόλαδο

- 20 γρ. αλεύρι
- ελαιόλαδο για το τηγάνισμα
- 10 γρ. ρίγανη
- 1 ματσάκι μαιντανό φιλοκομμένο
- 200 ml κόκκινο κρασί
- 1 δαφνόφυλλο
- αλάτι, πιπέρι

Εκτέλεση:

Γεμίζουμε μια κατσαρόλα μέχρι τη μέση με νερό, προσθέτουμε το κρασί, το δαφνόφυλλο και το 1 κρεμμύδι και τα αφήνουμε να πάρουν βράση. Κατόπιν ρίχνουμε το χταποδι και βράζουμε για 40 λεπτά περίπου ή μέχρι να μαλακώσει. Το αφαιρούμε από την κατσαρόλα και μόλις κρυώσει ελαφρά, το φιλοκομούμε.

Σ' ένα μπώλ το ανακατεύουμε καλά μαζί με τα 2 κρεμμύδια, τα οποία έχουμε φιλοκομήσει, το σκόρδο, το μουλιασμένο και στραγγισμένο ψωμί (το οποίο προηγουμένως έχουμε θρυμματίσει), τη ρίγανη, το μαιντανό, τα αυγά, λίγο ελαιόλαδο και λίγο τριμμένο κρυμνιό αν χρειαστεί.

Αλατοπιπερώνουμε. Πλάθουμε το μείγμα σε κεφτέδες και τα αλευρώνουμε. Τα τηγανίζουμε σε καυτό λάδι μέχρι να χρυσώσουν και τα στραγγίζουμε σε απορροστικό χρτί κουζίνας.

Καλή επιτυχία!!

3η & 4η διδακτική ώρα

Αρχικά διαβάσαμε από το διδακτικό μας εγχειρίδιο το περιγραφικό κείμενο ταξιδιωτικής διαδρομής του Κ. Ουράνη «Παραδεισένιο Πήλιο» και εντοπίσαμε τα γλωσσικο-συντακτικά του στοιχεία: επίθετα, παραθετικά επιθέτων, χρήση οριστικής Ενεστώτα, τοπικά επιρρήματα παρομοιώσεις, μεταφορές, επιθετικούς-επιρρηματικούς προσδιορισμούς. Στη συνέχεια διαβάσαμε το πληροφοριακό κείμενο: «Ταξίδι με τον Οδοντωτό», από το λογισμικό της Γεωγραφίας Ε΄ Τάξης του Π.Ι (εφαρμογή: Ανθρωπογεωγραφία της Ελλάδας) και παρακολουθήσαμε το βίντεο: ΟΔΟΝΤΩΤΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ ταξίδι των αισθήσεων για να πραγματοποιήσουμε εικονικά με τις αισθήσεις μας τη διαδρομή του Οδοντωτού από το Διακοφτό στα Καλάβρυτα. Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν από τις εικόνες του βίντεο τις οποίες και κατέγραφαν κατά τη διάρκεια της προβολής.

Όταν ολοκληρώθηκε η προβολή μοιράστηκε το [2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ](#) και συνέταξαν ομαδικά, περιγραφικά κείμενα της διαδρομής του Οδοντωτού.

Κατόπιν έγραψαν τα κείμενά τους στον κειμενογράφο Word.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ένα ονειρικό ταξίδι

Το ταξίδι με τον οδοντωτό σιδηρόδρομο ξεκινά από το Διακοφτό, περνάει από το φαράγγι του Βουραϊκού, κάνει στάσεις στα γραφικά χωριά Τρεκλιά και Ζαχλωρού για να καταλήξει στα ιστορικά Καλάβρυτα. Η διαδρομή διαρκεί τουλάχιστον μία ώρα και μπορεί κανείς να θαυμάσει την άγρια ομορφιά της χαράδρας, τις πελώριες πέτρες με τα δέντρα γαντζωμένα στις απόκρημνες πλαγιές του φαραγγιού.

Μπορείς να ακούσεις το θρόισμα των φύλλων το κελάδημα των πουλιών και το γρήγορο νερό των χειμάρρων. Μυρίζεις το χαμομήλι, τα λουλούδια και την πρασινάδα, σκέφτεσαι πόσο ευλογημένος είσαι που ζεις σ' ένα τόσο πανέμορφο τόπο, όπως η Ελλάδα μας.

Οι σταθμοί σε γεμίζουν ηρεμία και γαλήνη. Αυτό το τοπίο σου θυμίζει επίσης όμορφα τοπία και σου δημιουργεί στην ψυχή γαλήνη και όμορφα συναισθήματα.

Μακάρι να μην τελειώσει ποτέ το υπέροχο αυτό ταξίδι!!!

ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟ ΟΝΕΙΡΙΚΟ ΤΡΕΝΟ

Το ονειρεμένο ταξίδι με τον οδοντωτό σιδηρόδρομο ξεκινάει από το Διακοφτό, περνάει από το πανέμορφο φαράγγι του Βουραϊκού ποταμού, κάνει χαλαρωτικές στάσεις στα γραφικά χωριά Τρεκλιά και Ζαχλωρού για να καταλήξει στα μαγευτικά Καλάβρυτα. Η διαδρομή διαρκεί τουλάχιστον μία ώρα και μπορεί κανείς να θαυμάσει τα ήρεμα, άγρια και πράσινα τοπία, τις πελώριες πέτρες με τα καταπράσινα δέντρα γαντζωμένα στις απόκρημνες πλαγιές του φαραγγιού. Το πιο χαρακτηριστικό της διαδρομής του ονειρικού τρένου, είναι το πέρασμά του σύρριζα στα τραπεζάκια των καφετειών στην Κάτω Ζαχλωρού και κάτω από τα μπαλκόνια ενός ξενοδοχείου.

Οι πιο φανταστικές εικόνες και ήχοι που μπορεί να δει και να ακούσει ένας ταξιδιώτης είναι: Τα γιγάντια βράχια που μπορεί κανείς να σκαρφαλώσει σαν φίδι, τα αφρισμένα γάργαρα νερά που κυλάνε τότε αργά και τότε ορμητικά σαν άλσος που καλπάζουν σε εύφορη πεδιάδα, το χαλαρωτικό κελάδημα των πουλιών, το θρόισμα των φύλλων και πολλά άλλα...

Χαιρόμαστε πολύ που ζούμε σε μια χώρα που έχει τόσο μαγευτικά και υπέροχα τοπία και ελπίζουμε στο μέλλον να επισκεφθούμε κι άλλα πολλά πάρομοιας φυσικής ομορφιάς!!!

5η-8η διδακτική ώρα

Συνδέοντας το ουσιαστικό «περιήγηση» με το συνώνυμό του «εξερεύνηση», αποφασίσαμε να περιηγηθούμε και να εξερευνήσουμε στο διαδίκτυο ιστότοπους τουριστικών-ταξιδιωτικών οδηγών της Ελλάδας και να δημιουργήσουμε στην πορεία τους δικούς μας ταξιδιωτικούς οδηγούς για τα γεωγραφικά διαμερίσματα της ηπειρωτικής Ελλάδας.

Αρχικά διαβάσαμε στην τάξη από το σχολικό μας εγχειρίδιο το κείμενο «Η Ρόδος», το οποίο ανήκει στο κειμενικό είδος ταξιδιωτικών-τουριστικών οδηγών και εντοπίσαμε τα δομικά χαρακτηριστικά του κειμένου (σύντομο περιγραφικό κείμενο, χάρτης, εικόνες). Στη συνέχεια μεταφερθήκαμε στην αίθουσα Πληροφορικής για να διερευνήσουμε κριτικά τις ιστοσελίδες που αναφέρονται στη δικτυογραφία για τα Ταξίδια σύμφωνα με τα κριτήρια κριτικής μελέτης διαδικτυακών πηγών του συνταγμένου σεναρίου και συζητήσαμε για τις πληροφορίες που μπορούμε να αντλήσουμε από τον κάθε ιστότοπο (χρηστικός-φιλικός σχεδιασμός περιεχόμενο κ.τ.λ.).

Κατόπιν οι μαθητές χωρίστηκαν σε έξι ομάδες, όσα και τα γεωγραφικά διαμερίσματα της ηπειρωτικής Ελλάδας και μοιράστηκε το [3^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ](#). Αποφασίσαμε από κοινού στις εργασίες τους να γράψουν αρχικά γενικές πληροφορίες για το γεωγραφικό διαμέρισμα το οποίο ανέλαβαν και στη συνέχεια ν' αναφερθούν ειδικότερα στον καθένα νομό του. Λόγω της εξακτίωσης των πληροφοριών σε κάθε νομό, οι ομάδες δεν ολοκλήρωσαν τις εργασίες τους με τη λήξη του 4^{ου} διδακτικού δώρου και για τον παραπάνω λόγο χρησιμοποιήσαμε και το επόμενο διδακτικό δώρο.

Δημιουργούμε τουριστικούς οδηγούς

9η & 10η διδακτική ώρα

Οι ομάδες που πρώτες ολοκλήρωσαν τους οδηγούς τους διασπάστηκαν και υποστήριξαν τις ομάδες που εργάζονταν για τα μεγαλύτερα γεωγραφικά διαμερίσματα. Όλες οι ομάδες προσπάθησαν να συμπεριλάβουν στους οδηγούς τους αν όχι όλα, αλλά τα περισσότερα απ' τα στοιχεία που συναποφασίσαμε να συμπεριληφθούν στις εργασίες τους. Όταν αυτές ολοκληρώθηκαν διατύπωσαν πως ενώ ξεκίνησαν με ενθουσιασμό, στην πορεία κουράστηκαν απ' το πλήθος των πληροφοριών που χρειάστηκε να συλλέξουν και να επιλέξουν για τις εργασίες τους και πως ίσως θα ήταν πιο αποτελεσματικές εάν επέλεγαν μόνο ένα νομό ο οποίος και θα αντιπροσώπευε το γεωγραφικό τους διαμέρισμα. Παρόλα αυτά αισθάνθηκαν μεγάλη ικανοποίηση, όταν τοιχοκολλήθηκαν οι εργασίες τους στο διάδρομο του ορόφου έξω από την τάξη μας

και κοινοποιήθηκαν με αυτόν τον τρόπο στους υπόλοιπους μαθητές και δασκάλους του σχολείου μας.

Η ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Η **Θεσσαλία** είναι ένα γεωγραφικό διαμέρισμα στο κεντρικό τμήμα της ηπειρωτικής Ελλάδας. Περιβάλλεται από ψηλά βουνά που περικλείουν μία πεδιάδα. Συνορεύει βόρεια με τη Μακεδονία, νότια με τη Στερεά Ελλάδα και δυτικά με την Ήπειρο, ενώ ανατολικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος.

Αποτελείται από 4 νομούς: **Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας και Τρικάλων.**

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Πώς θα έρθετε

Οδικώς

Με λεωφορείο: Καθημερινά πραγματοποιούνται δρομολόγια με λεωφορεία του ΚΤΕΛ από την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα και την Κόρινθο για την Καρδίτσα.

Με αυτοκίνητο: Για να μεταβείτε στην Καρδίτσα με αυτοκίνητο

Η απόσταση από την Αθήνα είναι 305 χλμ.

Η απόσταση από τη Θεσσαλονίκη είναι 212 χλμ.

Η απόσταση από την Πάτρα είναι 366 χλμ.

Η απόσταση από την Κόρινθο είναι 345 χλμ.

Σιδηροδρομικώς: Εκτελούνται δρομολόγια με τρένο από την Αθήνα με ανταπόκριση στο σταθμό Παλαιοφαρσάλλου.

Η **Καρδίτσα** είναι ο μικρότερος από τους 4 νομούς της Θεσσαλίας.

Η **Καρδίτσα** είναι ένας τόπος με έντονες αντιθέσεις, που παντρεύει τον επιβλητικό ορεινό όγκο των **Αγράρων** στα δυτικά, με τον απέραντο θεσσαλικό κάμπο στα ανατολικά.

Η θέση του νομού στο κέντρο της ηπειρωτικής Ελλάδας, τον κατέστησε σταυροδρόμι λαών και πολιτισμών, οι οποίοι άφησαν το στίγμα τους στην περιοχή.

Ο νομός Καρδίτσας θα ενθουσιάσει όσους αποφεύγουν το συνωστισμό και τον οργανωμένο τουρισμό, και ψάχνουν να βρουν μέρη απρόσμενα και θαυμαστά, για να περάσουν ήσυχα τις διακοπές τους.

Στην Καρδίτσα μπορείτε να θαυμάσετε αξιόλογα αρχαιολογικά μνημεία, που αποδεικνύουν ότι η περιοχή κατοικείται από τη Νεολιθική Εποχή. Τα πολλά μοναστήρια με τις σπάνιες εικόνες και τα εκπληκτικά τέμπλα μούν τον επισκέπτη στην πλούσια ιστορία του τόπου.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗ ΛΑΡΙΣΑ

Η **Λάρισα** είναι ο μεγαλύτερος από του 4 νομούς της Θεσσαλίας. Ο νομός Λάρισας βρέχεται ανατολικά από το Αιγαίο Πέλαγος και πιο συγκεκριμένα από τα νερά του Θερμαϊκού Κόλπου.

Πρωτεύουσα: **Λάρισα**
Κάτοικοι νομού: 297.305 (απογραφή 2001)

Οι κυριότερες περιοχές του νομού είναι: **Ελασσόνα, Λάρισα, Τέμπη, Τύρναβος, Φάρσαλα, Στόμιο.**

Η ψηλότερη κορυφή του νομού και ολόκληρης της Ελλάδας και της Βαλκανικής Χερσονήσου είναι η κορυφή Πάνθεον (2.917 μέτρα) του **Ολύμπου**.

Η πεδιάδα της Λάρισας καταλαμβάνει το κεντρικό τμήμα του νομού και είναι μία από τις σημαντικότερες της Ελλάδας. Διαρρέεται από τον Πηνειό, που την αρδεύει και την καθιστά κατάλληλη για την καλλιέργεια πολλών φυτών. Ο νομός Λάρισας είναι ένας από τους πιο αναπτυγμένους αγροτικά νομούς της Ελλάδας, κυρίως χάρη στις μεγάλες πεδινές και εύφορες αρδευόμενες εκτάσεις.

Η Λάρισα συνδυάζει πραγματικά τα πάντα. Από καταπράσινα βουνά, ιδανικά για χειμερινό τουρισμό και σπορ, μέχρι εκτεταμένες παραλίες με καθαρές θάλασσες.

Ο **Εθνικός Δρυμός Ολύμπου** με τα σπάνια ενδημικά είδη χλωρίδας αποτελεί ένα περιβάλλον υψηλής αισθητικής και ορειβατικού ενδιαφέροντος για τους λάτρεις της φύσης.

Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας : 2410 617000

Αστυνομία Λάρισας : 2410 683137

11η & 12η διδακτική ώρα

Σύμφωνα με τη στοχοθεσία και τη διαθεματική προσέγγιση του συνταγμένου σεναρίου στα γνωστικά αντικείμενα της Γεωγραφίας και της Αγωγής Υγείας, συνδυάσαμε τη γνωριμία των νησιωτικών περιοχών της χώρας μας με τα τοπικά παραδοσιακά προϊόντα που παράγουν.

Αρχικά διαβάσαμε στην ολομέλεια αποσπάσματα από τα διαδικτυακά άρθρα:

- «[Η Παραδοσιακή Ελληνική Διατροφή είναι μοναδική στο είδος της!](http://www.sigmalive.com/)» από τον ιστότοπο <http://www.sigmalive.com/>
- «[Η διατροφή των Ελλήνων](http://www.tovima.gr/)», άρθρο της Α. Πολυμέρου-Καμηλάκη στο <http://www.tovima.gr/>

Διαπιστώσαμε πως η μελέτη των παραδοσιακών τροφίμων είναι αναγκαία, με στόχο να εμπλουτιστεί και να βελτιωθεί η διατροφή μας και να διατηρηθούν σημαντικά στοιχεία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Στη συνέχεια μοιράστηκε το [4^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ](#) για να εξερευνήσουν οι μαθητές ομαδικά μέσα από τις προτεινόμενες ιστοσελίδες νησιωτικές περιοχές, τοπικά προϊόντα και υγιεινές συνταγές που σχετίζονται με αυτά. Διαπιστώθηκε δυσκολία μικρού βαθμού στην ανάδειξη τοπικών προϊόντων μέσω της ανάγνωσης των διαδικτυακών κειμένων, όπως επίσης και στην κατανόηση-διαχείριση του διαθεματικού προσανατολισμού στη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Ωστόσο οι μαθητές εξοικειώθηκαν σε πολύ μεγάλο βαθμό με τη χρήση των εργαλείων στον κειμενογράφο Word, λαμβάνοντας υπόψη πως στο σχολείο μας δεν διδάσκεται το μάθημα της Πληροφορικής.

ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ-ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΙΓΑΙΟ

Λήμνος

Η Λήμνος φημίζεται για τα **τυριά σαλαμούρα και καλαθάκι**. Δοκιμάστε ακόμη **φλωμάρια (τοπικές χυλοπίτες)**, **μέλι και γλυκά**. Είναι επίσης γνωστή για τα **επιδόρπια κρασιά** που παράγει. Εκτός από το γλυκό κρασί όμως, έχει δικαίωμα και στην παραγωγή ενός **ξηρού λευκού οίνου με Ονομασία Προέλευσης**. Η ποικιλία που χρησιμοποιείται είναι υποποικιλία του Μοσχάτου, το Μοσχάτο Αλεξανδρείας.

Χίος

Όχι μόνον η φημισμένη –μοναδική στον κόσμο– **μαστήχα** και τα προϊόντα με βάση αυτήν αλλά και μια πληθώρα προϊόντων και συνταγών αποδεικνύουν ότι η Χίος είναι ευλογημένος τόπος. Εδώ παράγονται **βούτυρα και τυριά (το γνωστό μαστέλο, πρόβεια, κατσίκισια, αγελαδινά, ιδιωτικής παραγωγής ή του νέου συνεταιρισμού)**,

φρέσκα ή διατηρημένα **λαχανικά** (ντομάτες στην αρμαθιά, **τουρσιά**, κρίταμα), **εσπεριδοειδή**, **φρούτα** όπως τα **νεράμπουλα** και οι **γκλίτσες** (**βανίλιες** και **κορόμηλα** αντίστοιχα) ή τα **βυσσινάκια** και τα **πετροκέρασα**, **υπέροχα ούζα** και **λικέρ** και, **φυσικά, ψάρια** και **θαλασσινά**.

Λέσβος

Η κουλτούρα του ούζου βάζει τη σφραγίδα της σε όλο το νησί και ως συνοδευτικά θα γευτείτε μια ατελείωτη σειρά πιάτων, όπως «κουταβάκια» (μικρά σκυλόψαρα), **σαλάχια**, **γκιουζλεμέδες** (τυροπιτάκια με δυόσμο), **κολοκυθολούλουδα γεμιστά με τυρί και παστά** — από τις **θρυλικές σαρδέλες Καλλονής** και **λακέρδες μέχρι μπαρμπούνια και σαργούς**. Μάλιστα, εδώ παστώνουν τις δικές τους **σαρδέλες και λακέρδες** ημέρας: τις βγάζουν το πρωί, τις παστώνουν 5-6 ώρες και τις σεββίρουν κόκκινες και ζουμερές. Ακόμη ένα χαρακτηριστικό πιάτο είναι η **γλυκύτετη φάβα από πράσινα μπιζέλια**. Θα δοκιμάσετε επίσης **κρέατα υψηλής ποιότητας**, αφού το νησί έχει δική του κτηνοτροφία. Σημειωτέον, οι Μυτιληνιοί παίρνουν το άφθονο **φρέσκο ψάρι** και τα **θαλασσινά, τα λαχανικά και τα χορταρικά** και, **φυσικά, τα δικά τους τυριά, το λαδοτύρι, τη φέτα και τη μυζήθρα**, και κάνουν θαύματα – ειδικά στο τηγάκι είναι άφταστοι.

Τα Μαστιχοκανελώτα Μελομακάρονα της Χίου!

Υλικά

4 ΠΟΤΗΡΙΑ ΛΑΔΙ (ΚΑΛΑΜΠΟΚΙΟΥ), 2 ΠΟΤΗΡΙΑ ΠΟΡΤΟΚΑΛΑΔΑ (ΣΕ ΚΑΘΕ ΠΟΤΗΡΙ ΑΠΟ 1 ΚΟΥΤΑΛΑΚΙ ΣΟΔΑ), ΚΑΝΕΛΑ, ΓΑΡΙΦΑΛΟ, 1 ΚΙΛΟ ΣΙΜΙΓΔΑΛΙ, 1 ½ ΠΟΤΗΡΙ ΖΑΧΑΡΗ, 1 ΠΟΤΗΡΙ ΜΕΛΙ, ΠΕΡΙΠΟΥ 2 ΚΙΛΑ ΑΛΕΥΡΙ.

Υλικά για σιρόπι

3 ΠΟΤΗΡΙΑ ΖΑΧΑΡΗ, 2 1/2 ΠΟΤΗΡΙΑ ΝΕΡΟ ΚΑΙ 1 1/2 ΠΟΤΗΡΙΑ ΛΙΚΕΡ ΜΑΣΤΙΧΟΚΑΝΕΛΑ. ½ ΠΟΤΗΡΙΑ ΜΕΛΙ ΚΑΙ ΛΙΓΟ ΛΕΜΟΝΙ.

Εκτέλεση

ΣΕ ΕΝΑ ΜΠΟΛ ΡΙΧΝΟΥΜΕ ΤΟ ΛΑΔΙ ΜΕ ΤΗ ΠΟΡΤΟΚΑΛΑΔΑ, ΤΟ ΜΕΛΙ, ΤΗ ΚΑΝΕΛΑ ΚΑΙ ΤΟ ΓΑΡΙΦΑΛΟ. ΠΡΟΣΘΕΤΟΥΜΕ ΤΗ ΖΑΧΑΡΗ, ΤΟ ΣΙΜΙΓΔΑΛΙ ΚΑΙ ΤΟ ΑΛΕΥΡΙ. ΟΜΟΓΕΝΟΠΟΙΟΥΜΕ ΤΟ ΜΕΙΓΜΑ ΚΑΙ ΠΛΑΘΟΥΜΕ ΤΑ ΜΕΛΟΜΑΚΑΡΟΝΑ ΤΟΠΟΘΕΤΩΝΤΑΣ ΤΑ ΣΤΟ ΤΑΨΙ ΠΑΝΩ ΣΕ ΛΑΔΟΚΟΛΛΑ. ΨΗΝΟΥΜΕ ΣΤΟΥΣ 180 ΒΑΘΜΟΥΣ.

13η & 15η διδακτική ώρα

Οι μαθητές δημιούργησαν στον κειμενογράφο Word επιτραπέζια παιχνίδια. Συγκεκριμένα η κάθε ομάδα, με οδηγό τις πληροφορίες που συνέλεξε για τα τοπικά προϊόντα και τις συνταγές της νησιωτικής περιοχής που μελέτησε στην προηγούμενη δραστηριότητα, δημιούργησε το αντίστοιχο παιχνίδι διατροφής. Στη συνέχεια φωτοτυπήθηκαν οι εργασίες τους σε χαρτί Α3 και πλαστικοποιήθηκαν για να παίξουν τα παιχνίδια τους στην τάξη. Κοινό συμπέρασμα: Δεν υπήρχε πιο δημιουργικός τρόπος για την ολοκλήρωση της εφαρμογής μας!!!

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

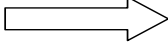

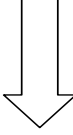

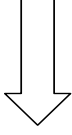

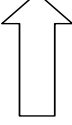
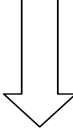

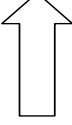

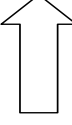
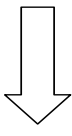

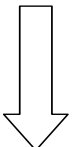
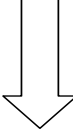

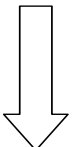

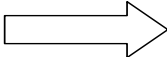

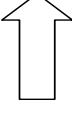
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΣΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

<p>ΑΦΕΤΗΡΙΑ</p>		<p>Έφαγες πολλά ψάρια!! Πήγαινε 4 τετράγωνα μπροστά.</p> 	<p>Σου αρέσουν πολύ οι σαρδέλες!!! Πήγαινε 3 τετράγωνα μπροστά!</p> 	
<p>Σου αρέσει το θυμαρίσιο μέλι της Λέρου. Πήγαινε 2 τετράγωνα μπροστά</p> 	<p>Τρως πολλές σοκολάτες. Πήγαινε 1 τετράγωνο πίσω!!!</p> 		<p>Απαπα!! Έφαγες πάρα πολλές πίτσες! Χάνεις τη σειρά σου!!</p> 	<p>Ξεδίψασες με παγωμένες γρανίτες!! Πήγαινε 1 τετράγωνο πίσω!!</p>
		<p>Έφαγες πολύ μαλλί της γριάς!! Πήγαινε τρία τετράγωνα πίσω.</p> 		
<p>Επειδή τρως γύρο Ρόδου πήγαινε στην αφετηρία!!!</p> 	<p>Σου αρέσει η Αιγαιοπελαγίτικη σαλάτα!! Πάνε 4 τετράγωνα μπροστά!!!!</p> 	<p>Σου αρέσουν πάρα πολύ οι φράουλες!! Πήγαινε 2 τετράγωνα μπροστά.</p> 		<p>Επειδή τρως πολλά καρότα πήγαινε 1 τετράγωνο μπροστά!!</p>
<p>Τρως καρπούζι από την Κω. Πήγαινε 3 τετράγωνα μπροστά.</p> 			<p>Χόρτασες με πολλά λαχανικά!!! Πήγαινε 2 τετράγωνα μπροστά!!</p> 	
	<p>Μετά από το μεσημεριανό έφαγες παγωτό. Πήγαινε 3 τετράγωνα πίσω!</p> 	<p>Ήπιες αναψυκτικό coca-cola!! Πήγαινε 1 τετράγωνο πίσω!</p> 		
<p>Για μεσημεριανό έφαγες γαριδάκια. Πήγαινε 3 τετράγωνα πίσω!!!!</p> 			<p>Επειδή έφαγες πολλές κοτομπουκίτσες χάνεις τη σειρά σου!!!</p> 	<p>Λατρεύεις την μαρμελάδα Σύμης!! Πήγαινε 1 τετράγωνο μπροστά!!</p>
	<p>Για πρωινό έφαγες τοπικές τυρόπιτες από την Πάτμο. Πήγαινε 4 τετράγωνα μπροστά.</p> 	<p>Σου αρέσουν πολύ οι ελιές!! Πήγαινε 2 τετράγωνα μπροστά!!</p> 		<p>ΤΕΡΜΑ</p>

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ 3^{ΟΥ} ΣΕΝΑΡΙΟΥ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ:

« ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΤΗΣ ΚΟΥΖΙΝΑ »

1^Ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η παραδοσιακή κουζίνα ενός τόπου συνδέεται άρρηκτα με την ιστορία του, τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του και κατά συνέπεια τα παραγόμενα προϊόντα του.

Διαβάστε τις οδηγίες μαγειρικής και γράψτε μια παραδοσιακή συνταγή που προέρχεται απ' τους τόπους καταγωγής των γονιών ή των παππούδων σας.

Προαιρετικά συνοδεύστε το κείμενό σας με μια ωραία ζωγραφιά!

2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αφού διαβάσετε το πληροφοριακό κείμενο " Ταξίδι με τον οδοντωτό " (λογισμικό Π.Ι. ,Γεωγραφία Ε-Στ τάξεων) και παρακολουθήσετε το βίντεο: « Οδοντωτός Καλάβρυτα, ταξίδι των αισθήσεων-YouTube γράψτε στις ομάδες σας ένα περιγραφικό κείμενο διαδρομής-ταξιδιού και τιτλοφορήστε το.

Χρησιμοποιείτε επίθετα και παρομοιώσεις για να δώσετε λογοτεχνικό χρώμα στα κείμενά σας. Οργανώστε τα σε παραγράφους:

1^η: Αφετηρία-σταθμοί-προορισμός ταξιδιού

2^η: Εικόνες που σας εντυπωσίασαν

3^η: Εντυπώσεις-σκέψεις-συναισθήματα

3^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αφού πρώτα διαβάσετε τα παρακάτω πληροφοριακά κείμενα:

- Οργάνωση-δομή τουριστικών οδηγών
- Κριτική μελέτη διαδικτυακών πηγών

δημιουργήστε στις ομάδες σας τουριστικούς οδηγούς για τα παρακάτω γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας μας:

- Ήπειρος
- Θεσσαλία
- Μακεδονία
- Πελοπόννησος
- Θράκη
- Στερεά Ελλάδα

4^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ-ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

Η εργασία σας θα περιλαμβάνει: **χάρτη, τοπικά προϊόντα, υγιεινές συνταγές** απ' τις παρακάτω νησιωτικές περιοχές της χώρας μας:

- Επάνησα
- Κυκλάδες
- Δωδεκάνησα
- Κρήτη
- Ανατολικό Αιγαίο

Εξερευνήστε τις παρακάτω ιστοσελίδες:

www.athinorama.gr/travel

www.sintagespareas.gr

[Δίκτυο Κρητικής Γαστρονομίας](#)

[Κρητικές Συνταγές](#)

[Παραδοσιακές συνταγές της Λέσβου](#)

[Παραδοσιακές συνταγές της Λήμνου](#)

[Χιώτικες Παραδοσιακές Συνταγές](#)

[Νησιώτικη Παραδοσιακή Κουζίνα](#)

5^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

Επιλέξτε τα φαγητά και τις νοστιμιές που χαρακτηρίζονται από τις ευεργετικές τους ιδιότητες για τον οργανισμό μας από τις νησιωτικές περιοχές που μελετήσατε και δημιουργήστε ένα παιχνίδι στον κειμενογράφο Word. Για κάθε τροφή που είναι υγιεινή ο παίχτης κερδίζει πόντους, ενώ για κάθε τροφή που δεν είναι, χάνει.

ΠΥΡΑΜΙΔΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΟΔΗΓΟΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Προτείνεται η δημιουργία ενός δρώμενου στο οποίο οι μαθητές θα παρουσιάσουν και θα ετοιμάσουν τις επιλεγμένες συνταγές από τους τόπους που μελέτησαν και θα προσφέρουν τα εδέσματα στους συμμαθητές τους αλλά και στους γονείς σε μια ημερίδα-εκδήλωση για την ελληνική διατροφή. Θα μπορούσαμε επίσης να διαβάσουμε με τους μαθητές το «[Η Ελλάδα που Αγαπώ-Ηπειρος](#)» (συγγραφέας: Μικρά Μολύβια, εικονογράφος: Καπατσούλια Ναταλία). Πρόκειται για μια καλή συλλογική προσπάθεια από μαθητές που έγιναν συγγραφείς και γράφουν για τις ομορφιές τις Ελλάδας. Το βιβλίο θα μπορούσε να υπάρχει στη βιβλιοθήκη του σχολείου.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το συνταγμένο σενάριο μας έδωσε τη δυνατότητα ν' ανακαλύψουμε τις ομορφιές, αλλά και τις γευστικές νοστιμιές του τόπου μας. Τροποποιήθηκαν τα φύλλα εργασίας που πρότεινε ο δημιουργός, χωρίς όμως ν' αλλοιωθεί η φιλοσοφία και ο διαθεματικός χαρακτήρας τους. Πιο συγκεκριμένα εμπλουτίστηκαν με εικόνες και συνδέθηκε η μελέτη και εξερεύνηση των ηπειρωτικών περιοχών της χώρας μας με τη δημιουργία ταξιδιωτικών οδηγιών (κειμενικό είδος με συγκεκριμένη δομή και οργάνωση). Επίσης δημιουργήθηκε ένα επιπλέον φύλλο εργασίας για την αξιοποίηση της περιγραφής κειμένου ταξιδιωτικής διαδρομής-ταξιδιού. Ακόμη στην εφαρμογή χρησιμοποιήθηκαν τα βίντεο που αναφέρονται στη δικτυογραφία ως ερεθίσματα για την κατανόηση του περιεχομένου της εφαρμογής και της παραγωγής γραπτού λόγου. Αξιοποιήθηκαν κριτικά και συζητήθηκαν εκτενώς με τους μαθητές τα κριτήρια μελέτης των διαδικτυακών πηγών που έθεσε ο συντάκτης. Η μελέτη των κριτηρίων ώθησε τους μαθητές να σταθούν κριτικά στους ιστότοπους που κλήθηκαν να εξερευνήσουν.

Οι δυσκολίες που εμφανίστηκαν κατά τη διάρκεια της εφαρμογής περιγράφονται αναλυτικά στο πεδίο της διδακτικής πορείας της. Δεν οδηγηθήκαμε στην επιλογή και βράβευση των καλύτερων εργασιών, διότι η κάθε ομάδα εργάστηκε

σύμφωνα με τις δυνατότητες των μελών της. Αυτό που πρέπει να επισημανθεί είναι πως στη συγκεκριμένη εφαρμογή όλες οι ομάδες δημιούργησαν αξιόλογα κείμενα (περιγραφικά-οδηγιών), λαμβάνοντας υπόψη την οργάνωση και τα γλωσσικο-συντακτικά χαρακτηριστικά τους. Επιπλέον εξοικειώθηκαν σε πολύ μεγάλο βαθμό με την εφαρμογή του Word και τις δυνατότητες αξιοποίησης του διαδικτύου.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Charman, A. 2006. Kolb Learning Styles. Διαθέσιμο στο <http://www.businessballs.com/kolblearningstyles.htm> (16/1/2011)

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη ΙΝΣ.

Κουτσογιάννης, Δ. 2000. Γλωσσική αγωγή και διαδίκτυο: δυνατότητες και περιορισμοί. Στο *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα*, 234-244. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης,.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οδηγίες μαγειρικής

Για να δώσουμε οδηγίες μαγειρικής, γράφουμε:

- Τα υλικά (τι θα χρειαστούμε). Τα υλικά και την ποσότητα των υλικών που θα χρειαστώ (γράφω τα υλικά το ένα κάτω από το άλλο, και μπροστά από το κάθε υλικό την ποσότητα σε γραμμάρια, σε κουταλάκια, σε φλιτζάνια, σε κούπες κτλ.)
- Εκτέλεση (ο τρόπος με τον οποίο φτιάχνεται το φαγητό ή το γλυκό).

Την εκτέλεση της συνταγής που περιλαμβάνει:

- α. Τις οδηγίες για την παρασκευή της συνταγής με τη σωστή χρονική σειρά (γράφω αναλυτικά τα βήματα που θα κάνω μέχρι να ολοκληρώσω τη συνταγή, π.χ.: χτυπάω τα αυγά, ανακατεύω τη ζάχαρη, προσθέτω το αλεύρι κτλ.)
- β. Τα σκεύη που θα χρησιμοποιήσω (γράφω ένα ένα τα σκεύη που χρησιμοποιώ, π.χ.: χτυπάω σε ένα μπολ, ανακατεύω με ένα κουτάλι κτλ.)
- γ. Τον χρόνο και τη θερμοκρασία (πόσο χρόνο χρειάζεται το χτύπημα ή το ανακάτεμα ενός υλικού, πόσο χρόνο και ποια θερμοκρασία χρειάζεται για να ψηθεί, να βράσει ή να παγώσει αυτό που παρασκευάζω)

Παραγωγή γραπτού λόγου\ Αρβανιτίδης Θεόδωρος

Πώς φτιάχνω κείμενα για τουριστικούς οδηγούς

Τουριστικός οδηγός λέγεται το βιβλίο στο οποίο περιγράφονται διάφοροι τρόποι και δίνονται χρήσιμες πληροφορίες στους ταξιδιώτες.

Για να φτιάξουμε ένα κείμενο για τουριστικό οδηγό, πρέπει να γράψουμε:

Ποιος

Ποιος είναι ο τόπος για τον οποίο γράφουμε.

Τι

Τι είναι ο τόπος αυτός (π.χ. νησί, βουνό κ.λπ.).

Πώς

Πώς θα πάμε στον τόπο αυτό.

Ποια

Ποια είναι τα αξιοθέατά του, ποια είναι η ιστορία του τόπου, ποιες εκδηλώσεις διοργανώνονται εκεί και πότε, ποια προϊόντα παράγει ο τόπος.

Παραγωγή γραπτού λόγου\ Αρβανιτίδης Θεόδωρος

Μελετάμε κριτικά τις διαδικτυακές πηγές που παρουσιάζονται στους παρακάτω ιστότοπους:

Ταξίδια

- [Βικιπαίδεια](#)
- <http://www.touristorama.com/>
- <http://www.web-greece.gr/>
- <http://completegreece.gr/>
- <http://www.e-travelbook.gr/>

με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- Ποια είναι η Πατρότητα/ Επιχορήγηση/Υποστήριξη του ιστότοπου;
- Πώς παρουσιάζεται η άποψη, ο λόγος, τα επιχειρήματα στο κείμενο;
- Ποιος ο σκοπός του ιστότοπου και σε ποιο κοινό απευθύνεται;
- Ο σχεδιασμός είναι φιλικός προς τον χρήστη;
- Το περιεχόμενο είναι κατάλληλο και πλούσιο;
- Προωθεί μεθόδους και τεχνικές αξιοποίησης της αποκτηθείσας γνώσης και πληροφορίας;
- Ενισχύει το ομαδικό πνεύμα, την επικοινωνία και τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών αλλά και μεταξύ των μαθητών και του δασκάλου και αντίστροφα;
- Προβάλλει την πληροφορία διαθεματικά ή και βιωματικά ακόμα;
- Κινεί το ενδιαφέρον των μαθητών με εύκολο και χρηστικό σχεδιασμό των σελίδων αλλά και παρουσίασης θεμάτων και ηρώων σε σύγχρονο και γνώριμο περιβάλλον για τους μαθητές;